

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

625-1728/14
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 34934 датум 21. 09. 2015.

Због утврђене одговорности за повреду права грађана и поновљене, понашањем исказане намере да не сарађују са Заштитником грађана, а имајући у виду и врсту, значај и размере штете по права грађана и опредељење именованих да се незаконит и неправилан рад настави, на основу члана 20. став 1. Закона о Заштитнику грађана упућујем

I

**ЈАВНУ ПРЕПОРУКУ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ
МИНИСТРА ОДБРАНЕ БРАТИСЛАВА ГАШИЋА**

II

**ЈАВНУ ПРЕПОРУКУ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ
ДИРЕКТОРА ВОЈНОБЕЗБЕДНОСНЕ АГЕНЦИЈЕ ПЕТРА ЦВЕТКОВИЋА**

Разлози:

Именовани су одговорни за повреде права грађана услед незаконитог рада органа којима руководе и за чији законит рад су одговорни, при чему из њиховог поновљеног понашања произилази намера да одбијају сарадњу са Заштитником грађана и да наставе са незаконитим и неправилним радом.

Овај орган покренуо је, актом бр. 62-1728/14, деловодни број 32995 од 10. новембра 2014. Законом прописан поступак¹ контроле законитости и правилности рада Министарства одбране поводом случаја који се десио 28. септембра 2014. године за време одржавања „Параде поноса“ у Београду. Актом бр. 62-1728/14, дел. бр. 23156 од 15. јуна 2015. године утврђено је, на основу овлашћења прописаног Законом², 10 недостатака у раду Министарства одбране и осам недостатака у раду Војнобезбедносне агенције (органа у саставу Министарства одбране), а на штету права грађана и упућено је, на основу овлашћења прописаног Законом³, осам препорука Министарству одбране и 10 препорука Војнобезбедносној агенцији за отклањање утврђених недостатака. У складу са Законом остављен је рок⁴ да Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција обавесте овај орган о поступању по препоруци и

---

¹ Члан 24 и други Закона о Заштитнику грађана - ЗоЗГ („Сл. гласник Републике Србије“ бр. 79/2005 и 54/2007).

² Члан 31. став 1. ЗоЗГ

³ Члан 31. став 2. ЗоЗГ

⁴ Члан 31. став 3. и 4. ЗоЗГ

отклањању недостатака, односно о разлозима због којих нису поступили по препорукама.

Актом Министарства одбране 1934-20/14 од 14. августа 2015. године који је потписао министар одбране Братислав Гашић, овај орган обавештен је да Министарство одбране није, нити ће спровести ни једну од датих препорука јер не прихвата да је начињен нити постоји било који од утврђених недостатака у раду Министарства. При томе је министар Гашић изнео аргументе који су суштински већ истицани у току поступка и које је овај орган ценио пре него што је утврдио недостатке у раду, и своју оцену детаљно образложио. Истог дана акт сличне садржине, бр. 14699-1 од 14. августа 2015, којим се одбија поступање по препорукама и поричу утврђени недостаци, упутио је у име Војнобезбедносне агенције директор Агенције Петар Цветковић.

Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција радњама својих запослених и функционера прекршили су закон на штету права грађана, а из поновљеног понашања министра одбране и директора Војнобезбедносне агенције јасно произилази намера да одбијају сарадњу са овим органом.

Закон је на штету права грађана прекршен тако што је, до дана сачињавања овог акта, утврђено да, по налогу или уз знање и одобравање министра одбране, односно директора Агенције:

- припадници Војне полиције су у оквиру својих надлежности и делокруга рада обезбеђивали, ван круга лица који према прописима имају на то право, и лица ван Министарства одбране и Војске Србије, и при томе предузимали мере и радње према другим овлашћеним службеним лицима и грађанима којима се ограничавају њихова права;
- Министарство одбране, односно његове надлежне организационе јединице, нису правилно организовале и са другим државним органима усклађивале (координирале) извршење војних задатака на простору скупа високог ризика, односно нису обавестиле Полицију о потреби да двојица припадника Војне полиције на војном задатку за време трајања скупа који обезбеђује Полиција уђу у рестриктивни простор мимо места одређеног за улаз, и са Полицијом нису ускладили начин обављања полицијских и војних задатака;
- од припадника Војне полиције, без ваљаног правног основа, Министарство одбране очекује да службено поступају, укључујући и примену физичке силе према припадницима Полиције, у ситуацијама када оцене да полицајци незаконито или неправилно поступају;
- припадници Војнобезбедносне агенције прикупљали су податке од грађана (физичких и правних лица) иако је министар одбране јавно и службено тврдио другачије, што је у поступку утврђено као неистина. Подаци су прикупљани о ствари која је ван Законом прописане надлежности Агенције; Подаци су прикупљани од грађана без законом прописане обавезне сарадње са Безбедносно-информативном агенцијом, односно Полицијом;
- у службеном документу министар одбране је Заштитника грађана обавестио да су снимке са сигурносних камера из две банке припадници Војнобезбедносне агенције прибавили у склопу безбедносне и контраобавештајне заштите штићеног лица, што је у даљем току поступка непосредним увидом у документе бр. 16325-1 и 16326-1 од 2. октобра 2014. утврђено као неистина - тражећи писмено снимке од банака, ВБА се позвала на чл. 286. Законика о кривичном поступку и чл. 9. Закона о ВБА и ВОА, који говоре о овлашћењу Агенције да (у оквиру своје надлежности), од одређених субјеката прикупља податке од

интереса за кривични поступак (а не безбедносну и контраобавештајну заштиту);

- Војнобезбедносна агенција прикупљала је податке од правних и физичких лица позивајући се на две стране на два различита правна основа иако се ради о истој чињеничној и правној ствари;
- припадници Војнобезбедносне агенције, прикупљајући податке од грађана, а да то није тајно прикупљање података, нису се легитимисали на начин прописан Законом;
- Војнобезбедносна агенција није о свим стеченим сазнањима од значаја за поступке у току преко Министарства одбране одмах упознала надлежно јавно тужилаштво, нити Заштитника грађана;
- службени документи у Војнобезбедносној агенцији означавањем су одређеним степеном тајности из разлога који нису законом прописани;
- Заштитнику грађана нису, у законом прописаном поступку и по законом прописаној обавези, достављени сви тражени подаци којима Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција располажу, а који су од значаја за поступак који се води;
- Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција нису поштовали своје Законом прописане обавезе сарадње са Заштитником грађана у току поступка, због чега је овај орган био принуђен да о поступку који се тиче начина обављања послова безбедности носиоца високе државне функције обавести јавност у мери већој него што би то било неопходно да су Министарство и Агенција сарађивали;
- Заштитнику грађана није омогућен законом прописан приступ просторијама Војнобезбедносне агенције⁵ (приступ подразумева улазак, боравак и напуштање просторија без неоправданог задржавања и ометања) тако што је министар одбране, приликом приступања Заштитника грађана просторијама Војнобезбедносне агенције, иако министар није руководио нити припадник Агенције, нити је његово присуство било тражено, потребно, нити најављено, у просторијама Агенције провоцирао и ометао Заштитника грађана у обављању разговора са директором Агенције и разматрању службених података, тако што је без повода износио нетачне податке из његовог приватног живота и наводне војне евиденције и непозван давао приватне савете чиме је, супротно Закону⁶, покушао да утиче на његов рад и поступање и онемогућавао вршење законом прописане контроле⁷;
- Обмањивана је јавност, јавним иступима министра одбране и директора Војнобезбедносне агенције, да су Заштитнику грађана достављени сви документи од значаја за поступак у току којима Министарство располаже;
- Заштитнику грађана, противно Закону⁸, није омогућено да разговара са запосленима у Министарству и припадницима Војске када је то било од значаја за поступак који води;
- на отворен и прикривен начин Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција водили су кампању у медијима против Заштитника грађана са циљем дискредитовања и онемогућавања вођења поступка контроле (посебно текстом „Заштитник против заштитника“ у листу Војске Србије „Одбрана“ од 15. фебруара 2015. године);

⁵ Члан 21. став 1. ЗоЗГ.

⁶ Члан 2. ст. 1. ЗоЗГ.

⁷ Члан 17. ст. 1. ЗоЗГ.

⁸ Члан 21. став 2. ЗоЗГ.

- више десетина запослених у Војнобезбедносној агенцији, за које је Агенција сумњала да се обраћају Заштитнику грађана притужбама због кршења својих права и при томе му дају податке о појавама у раду Агенције за које сумњају да представљају незаконит рад којим се крше људска права, изложени су незаконитом и посебно некоректном поступању, и то: испитивањем на полиграфу о томе да ли су се обраћали Заштитнику грађана и достављали му документа означена ознаком тајности, (иако је ноторно и Министарству и Агенцији познато да је обраћање Заштитнику грађана уставно право сваког грађанина, уређено чланом 25. ст. 1. Закона о Заштитнику грађана, а да је чланом 29. став 4. Закона о Војсци Србије изричито предвиђено да се прописи о Заштитнику грађана који се односе на заштиту и остваривање прва грађана примењују и на професионалне припаднике Војске; при чему је Заштитник грађана овлашћен да приступи подацима свих степена тајности); неоправданим премештањем на друго радно место, посредним претњама неповољним третманом или нуђењем погодности за „лојалност“ Агенцији, као и непринципијелним, ретрибутивним подношењем кривичне пријаве против цивила, пензионисаног припадника Војнобезбедносне агенције (у форми „обавештења“ јавном тужилаштву)
- Министарство одбране и Војнобезбедносна агенција, супротно одредбама Закона⁹ које прописују да су органи дужни да у року од 60 дана обавесте Заштитника грађана о томе да ли су поступили по препоруци и отклонили недостатак, односно да га обавесте о разлозима због којих нису поступили по препоруци, у својим обавештењима порекли су да су недостаци које је Заштитник грађана утврдио уопште настали, што није Законом прописана могућност.

Недостацима у раду два органа који су у поступку утврђени, повређени су посебно: Закон о Војсци Србије: члан 29, члан 53, ставови 1, 4, 5, 6, 7. и 8, члан 143, чланови 145. – 170; Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији: члан 3. став 1, члан 6. ставови 1, 2. и 3, члан 8, члан 9, члан 23, члан 31. став 4. и члан 41. став 1; Закон о тајности података: члан 10. став 3, члан 14. став 1, члан 21. и члан 38; Закон о Заштитнику грађана: члан 2. ст. 1, члан 17. ст. 1 и 2, члан 21. ставови 1. и 2., члан 25. ст. 1, члан 29. став 2 и члан 31. ст. 3; Законик о кривичном поступку: члан 280. став 1; Закон о јавном информисању и медијима: члан 4; Устав Републике Србије: члан 18. став 1, члан 20. став 3.

Поред повреда закона које је утврдио као орган надлежан за контролу законитости и правилности рада органа власти, овај орган сматра и да је недостацима у раду Министарства одбране и Војнобезбедносне агенције повређено уставно начело, односно гаранција владавине права из члана 3. Устава, која се између осталог остварује повиновањем власти Уставу и Закону и која почива на неотуђивим људским правима, као и да је повређена уставна гаранција демократске и цивилне контроле над Војском Србије.

Намера да министар одбране Братислав Гашић и директор Војнобезбедносне агенције Петар Цветковић одбијају сарадњу са овим органом произашла је, односно утврђена из (хронолошки):

⁹ Члан 31. ст. 3. ЗоЗГ.

- Акта Војнобезбедносне агенције бр. 17251-2 од 15. октобра 2014. године, који је потписао директор Агенције, којим је одбијено да се Заштитнику грађана доставе подаци које је орган дужан да достави и Заштитник грађана упућен на јавно тужилаштво.

Тај акт је одговор на допис Заштитника грађана бр. 62-1728/14, деловодни број 28415 од 1. октобра 2014. којим је овај орган превентивно затражио информације, односно сву документацију и податке у вези са догађајем, а ради оцене о потреби покретања поступка контроле законитости и правилности рада органа власти у погледу поштовања права грађана¹⁰).

- Акта Министарства одбране бр. 1934-6 од 17. децембра 2014. године, који је потписао министар одбране, којим је Министарство одбило да достави тражене податке у покренутом поступку, предлажући Заштитнику грађана да „сачека окончање покренутог предистражног поступка“. Министар је истакао да је од надлежног јавног тужилаштва Министарство затражило мишљење о томе да ли би „уступање података трећим лицима, а ради вођења неког другог поступка различитог од кривичног, могло да има прејудицирајући карактер у односу на рад правосудних органа“.

Тај акт је одговор на акт Заштитника грађана 62-1728/14, деловодни број 32995 од 10. новембра 2014. којим је, после дописа директора Војнобезбедносне агенције, Заштитник грађана поучио Министарство одбране да је поступање јавног тужилаштва и других правосудних органа одвојено од поступка који се води пред Заштитником грађана, те да ниједан позитивни пропис не спречава истовремено поступање, јер два органа – Тужилаштво и Заштитник грађана, имају различите надлежности, односно основно право и дужност јавног тужиоца је гоњење учинилаца кривичних дела (члан 43. ст. 1. Законика о кривичном поступку), док Заштитник грађана штити права грађана и контролише законитост и правилност рада органа власти тако што утврђује недостатке у њиховом раду и када немају обележја кривичног или другог кажњивог дела (члан 138. став 1. Устава и бројне одредбе Закона о Заштитнику грађана). Непостојање кривичног дела, односно кривичне одговорности не значи да није начињен недостатак на штету права грађана, а недостатак који Заштитник грађана евентуално утврди не значи да је извршено кривично дело, не обавезује правосудне органе, нити прејудицира исход поступака које они воде, објашњено је у акту Заштитника грађана. Делокруг Заштитника грађана шири је од надлежности тужилаштва јер овај орган поступа поводом сваког облика незаконитости и неправилности на штету права грађана, а не само оних које представљају кривично дело. Истим актом Заштитник грађана обавестио је Министарство одбране да покреће поступак контроле по сопственој иницијативи, у складу са чланом 29. став 1, а у вези са чланом 32. Закона о Заштитнику грађана, и затражио од Министарства одбране изјашњење о питањима од значаја за поступак и податке који потврђују наводе изјашњења.

- Акта Министарства одбране бр. 1934-9/14 од 9. фебруара 2015. године, који је потписао министар одбране Братислав Гашић и изнео Заштитнику грађана низ

---

¹⁰ ЗоЗГ у члану 21. став 1. прописује обавезу да орган достави Заштитнику грађана све податке којима располаже, а који су од значаја за поступак који Заштитник грађана води или за остваривање циља његовог превентивног деловања.

навода и оцена о предметном догађају, али без и једног податка - службеног документа чија садржина би сведочила о истинитости тих навода. У акту је истакнуто да се професионални припадник Војске Србије позива ради давања исказа у било којем поступку преко претпостављене команде, јединице или установе у којој је на служби, али при том нису дати подаци о бројевима војних пошта, као ни о именима старешина преко којих се могу позвати припадници Војне полиције који су учествовали у инциденту.

Тај акт одговор је на акт Заштитника грађана бр. 62-1728/14, деловодни број 2437 од 27. јануара 2015. године којим је овај орган од Министарства одбране поново затражио податке потребне за вођење поступка прописаног Законом о Заштитнику грађана, укључујући и податке о начину усклађивања рада државних органа чији су припадници учествовали у догађају од 28. септембра 2014. године, о правном основу ангажовања Војнобезбедносне агенције током и после догађаја, као и податке помоћу којих Заштитник грађана може да ступи у контакт са припадницима Војске Србије који су учествовали у догађају, ради обављања разговора прописаног чланом 21. став 2. Закона о Заштитнику грађана.

- Службеног разговора са директором Војнобезбедносне агенције 27. фебруара 2015. године, током кога је директор потврдио сазнања Заштитника грађана да су одређени припадници ВБА подвргнути полиграфском тестирању да би се сазнало ко од њих је овом органу доставио поверљива документа која говоре о незаконитом и неправилном раду Агенције по питањима које је Заштитник грађана јавно помињао у вези са радом Агенције, а током трајања поступка. Директор је полиграфско тестирање правдао законом прописаном обавезом сваког припадника Агенције да се подвргне полиграфском тестирању. При томе, директор је занемарио, а тиме и прекршио одредбе Устава Републике Србије према којима се људска и мањинска права зајемчена Уставом непосредно примењују¹¹, те да су при ограничавању људских и мањинских права сви државни органи дужни да воде рачуна о суштини права које се ограничава, важности сврхе ограничења, природи и обиму ограничења, односу ограничења са сврхом ограничења и о томе да ли постоји начин да се сврха ограничења постигне мањим ограничавањем права¹². Сходно тим одредбама, полиграфским тестирањем Агенција не може утврђивати индиције о постојању било којих чињеница или околности, већ само оних које би могле открити или предупредити незаконито понашање припадника Агенције, јер је то једина сврха ограничења људских права које је прописано Законом у виду обавезе подвргавања полиграфском тестирању. Обраћање Заштитнику грађана или намера припадника службе безбедности да се обрати Заштитнику грађана није незаконито, нити неправилно понашање и полиграфско испитивање о тој чињеници или намери представља злоупотребу законског овлашћења Агенције да подвргне полиграфском испитивању своје припаднике, којом се крши Уставом и Законом утврђено права сваког грађанина, па и припадника службе безбедности, да се обрати Заштитнику грађана и достави му податке који сведоче о незаконитостима и неправилностима у раду органа власти.

¹¹ Устав Републике Србије, члан 18. став 1.

¹² Устав Републике Србије, члан 20. став 3.

- Притужби више притужиоца – припадника Војнобезбедносне агенције, који су одвојено дали детаљне, разложне, логичне, узајамно сагласне податке о радњама и поступцима којима се у Агенцији примењују против њих, а ради откривања да ли су се обраћали Заштитнику грађана, одвраћања од обраћања Заштитнику грађана, неформалног санкционисања због сумње или закључка да су се обраћали Заштитнику грађана или неформалног награђивања због претпоставке да су се понашали „лојално“ према руководству Агенције. Ти подаци су проверени у разумној и могућој мери, уз предузимање свих доступних, али недовољних мера заштите притужиоца и оцењено је да су тачни. У најбољем интересу притужиоца, из оправдане бојазни да ће њихова права и даље бити кршена, ради заштите њиховог идентитета као и ради заштите интереса националне безбедности, детаљи о томе неће бити саопштени¹³.

При доношењу одлуке о јавном предлогу за разрешење, овај орган узео је у обзир и чињеницу да је генерални инспектор војних служби безбедности затражио, по налогу министра одбране, актом бр. 14-1 од 19. јануара 2015. године од Заштитника грађана да Генералном инспектору достави податке којима располаже како би Генерални инспектор извршио контролу рада служби. На тај акт Генералном инспектору овај орган није посебно одговорио. У условима поштовања закона, када Заштитник грађана није онемогућен у вршењу своје функције спољне контроле, рад органа унутрашње контроле и сарадња са њима за Заштитника грађана јесте комплементарна и сврсисходна делатност коју овај орган и сам подстиче. У условима када је противзаконито онемогућен рад Заштитника грађана, Уставна и законска овлашћења и надлежности овог органа да врши спољашњу контролу рада органа власти не могу се заменити радом органа унутрашње контроле. Поготово орган унутрашње контроле није овлашћен да захтева од Заштитника грађана да му достави податке којима Заштитник располаже, већ је управо обрнуто и то би Генерални инспектор морао да зна и поштује, упркос „налогу“ министра одбране.

Такође је приликом подношења овог предлога узето у обзир да је поводом питања које је овај орган током поступка покретао у вези са радом Војнобезбедносне агенције, а тичу се примене одређених мера од стране Агенције према политичким странкама, носиоцима правосудних и синдикалних функција, те пензионисања запослених у Војнобезбедносној агенцији као „санкције“ за незаконит рад уместо покретања дисциплинских, прекршајних и кривичних поступака, 28. јануара 2015. године одржана отворена седница Одбора за контролу рада служби безбедности Народне скупштине. На тој седници народни посланици су тражили од Заштитника грађана да изнесе аргументе у прилог сумњама које је јавно износио у погледу законитости рада Војнобезбедносне агенције. Након што је народни посланик Владимир Ђукановић оценио да Заштитник грађана не поседује ни један документ и да без повода узнемирава јавност, Заштитник грађана је прочитао копију једног од докумената који је поседовао, напомињући да у том моменту не може да тврди да је копија аутентична и инсистирајући на својој обавези и овлашћењу да то у поступку контроле провери. Прочитана копија документа садржала је извештај Другог регионалног центра Војнобезбедносне агенције о припремама за политичку активност одређених политичких организација, њихових лидера, чланова, симпатизера, са напоменом да нема индиција о угрожености Војске Србије и Министарства одбране, и да ће прикупљање података бити настављено. Заштитник грађана изразио је са

¹³ У смислу члана 29. ст. 3 ЗоЗГ.

скупштинске говорнице мишљење да такав документ, ако је аутентичан, говори о прекорачењу овлашћења и незаконитом поступању Војнобезбедносне агенције и као такав не ужива заштиту предвиђену Законом о тајности података¹⁴. Министар одбране је затим пред Одбором и јавношћу, обраћањем непосредно после Заштитника грађана, потврдио аутентичност документа тако што је изјавио да је документ дело „човека који је пензионисан у децембру месецу због кривичних радњи и не могу да му кажем име, јер је у овом тренутку поступак код ВБА за проневеру већег износа пара“. Седам дана након седнице Одбора, против тог пензионисаног официра Војнобезбедносне агенције, Агенција је поднела кривичну пријаву (тачан назив: „Извештај о неправилностима“) јавном тужилаштву, због чињеница и околности које је испитивала унутрашња контрола Агенције, а у вези са чим, након коначног извештаја органа унутрашње контроле, Агенција није ништа предузимала дуже од 6 месеци, све док Заштитник грађана није прочитао документ Агенције на седници Одбора. При томе, један члан тима унутрашње контроле који је испитивао рад тог официра није био распоређен на дужности и задатке у оквиру организационе јединице унутрашње контроле, већ је у том случају придодат групи за унутрашњу контролу по одлуци директора Агенције.

Управо за тог члана тима унутрашње контроле, иначе једног од највиших руководилаца Агенције, постојали су у моменту вршења унутрашње контроле разлози који под озбиљну сумњу доводе његову непристрасност према контролисаном официру, али и законитост и професионалност у његовом ранијем раду у служби, што је у прошлости истраживао и документовао – управо официр над којим је вршена контрола након које је пензионисан. То је овај орган, у поступку по притужби који паралелно тече, већ потврдио. При томе, само неколико месеци пре пензионисања (формално на сопствени захтев), официр је упућен на једну од највиших кадровских школа у систему Одбране, што је стручно усавршавање на које се упућују перспективни кадрови, а не они који би могли да поднесу захтев за пензионисањем, односно они чији ће се захтев прихватити иако то орган не мора. Не може се доказати материјалним доказима, али из свих околности једнозначно проистиче да је – као што је Заштитник грађана пре детаљнијих сазнања изразио сумњу, а министар Гашић на седници Одбора несвесно и потврдио, официр Војнобезбедносне агенције пензионисан зато што је у његовом раду унутрашња контрола (чији је тим био неправилно састављен), утврдила неправилности, уместо да је унутрашња контрола радила у саставу који би био лишен сумњи у објективност, а официр због евентуално утврђених неправилности у раду без одлагања позван на одговорност – дисциплинску, прекршајну или кривичну, уместо пензионисан. Шест месеци након пензионисања, пошто је у Војнобезбедносној агенцији посумњано да је управо тај официр доставио Заштитнику грађана документ који сведочи о томе да се Војнобезбедносна агенција прикупља податке о политичким активностима политичких организација, против пензионисаног официра поднета је кривична пријава која, за очекивати је, иначе не би била поднета и зато је подношење те кривичне пријаве, без обзира на њену основаност – непринципијелно, ретрибутивно односно некоректно према бившем припаднику Агенције јер у субјективном односу према њему оно представља одмазду, а не спровођење закона. Заштитник грађана се у посебном поступку контроле упознао и са разлозима за подношење пријаве за које сматра да потврђују закључак о непринципијелности кривичне пријаве.

---

¹⁴ Члан 3. Закона о тајности података.

Средства јавног информисања објавила су да су генерални инспектор за војне службе безбедности и Одбор за контролу рада служби безбедности утврдили да је документ који је овај орган прочитао на 13. седници одбора, у коме су детаљно описане активности и нејавни планови одређених политичких странака и организација (и где се изричито констатује да нема индиција о опасности по Министарство одбране и Војску Србије), настао на иницијативу локалног руководиоца Војнобезбедносне агенције, дакле без налога из дирекције Војнобезбедносне агенције. Заштитник грађана, међутим, дошао је до проверених сазнања да су документ и активности које су му претходиле резултат усменог налога директора Војнобезбедносне агенције. Из разлога заштите припадника Војнобезбедносне агенције, али и метода рада те службе безбедности који се користе и за законите и правилне активности, то се овде неће даље описивати. То се, коначно, може закључити и на основу чињенице да је „Информација“ упућена Дирекцији ВБА и да због ње никада нико није позван на одговорност, али да је, након што је овај орган објавио, предузет низ мера на откривању оних који су тај документ доставили овом органу.

Чланом 20. став 1. Закона о Заштитнику грађана утврђено је овлашћење Заштитника грађана да јавно препоручи разрешење функционера који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање дисциплинског поступка против запосленог у органу управе који је непосредно одговоран за учињену повреду, и то ако из поновљеног понашања функционера или запосленог произилази намера да одбијају сарадњу са Заштитником грађана, или ако се утврди да је учињеном повредом грађанину причињена материјална штета или друга штета великих размера.

С обзиром на све наведено, а посебно имајући у виду истрајност у намери да се крши закон на штету права грађана и да се поступа некоректно према савесним припадницима Војнобезбедносне агенције, донете су јавне препоруке за разрешење министра одбране Братислава Гашића и директора Војнобезбедносне агенције Петра Цветковића.

О препоруци под I ће бити обавештена јавност и, посебно председник Владе Републике Србије, као овлашћен за подношење предлога за разрешење члана Владе (чл. 128. ст. 6. Устава Републике Србије).

О препоруци под II ће бити обавештена јавност и, посебно: Председник Републике Србије, као овлашћен за разрешење директора ВБА (члан 37. став 3. Закона о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији).

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић

ДОСТАВИТИ:

- Председнику Републике
- Председнику Владе
- Јавности (преко саопштења за јавност и електронске презентације Заштитника грађана)
- архиви